

NÕUKOGU SOOVITUS,**13. juuli 2018,****milles käsitletakse Austria 2018. aasta riikliku reformikava ja esitatakse nõukogu arvamus Austria 2018. aasta stabiilsusprogrammi kohta**

(2018/C 320/19)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 121 lõiget 2 ja artikli 148 lõiget 4,

võttes arvesse nõukogu 7. juuli 1997. aasta määrust (EÜ) nr 1466/97 eelarveseisundi järelevalve ning majanduspoliitika järelevalve ja kooskõlastamise tõhustamise kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 5 lõiget 2,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi resolutsioone,

võttes arvesse Euroopa Ülemkogu järeldusi,

võttes arvesse tööhõivekomitee arvamust,

võttes arvesse majandus- ja rahanduskomitee arvamust,

võttes arvesse sotsiaalkaitsekomitee arvamust,

võttes arvesse majanduspoliitika komitee arvamust

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 22. novembril 2017 vastu iga-aastase majanduskasvu analüüsi, mis tähistab majanduspoliitika koordineerimise Euroopa poolaasta (2018) algust. Selles võeti nõuetekohaselt arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni poolt 17. novembril 2017 välja kuulutatud Euroopa sotsiaalõiguste sammast. Euroopa Ülemkogu kiitis 22. märtsil 2018 heaks iga-aastases majanduskasvu analüüsis esitatud prioriteedid. Samuti võttis komisjon 22. novembril 2017 määruse (EL) nr 1176/2011 alusel vastu häiremehhanismi aruande, milles Austriat ei nimetatud ühe liikmesriigina, kelle olukorda tuleb põhjalikult analüüsida. Samal kuupäeval võttis komisjon vastu ka soovitusel euroala majanduspoliitikat käsitleva nõukogu soovitusel, mille Euroopa Ülemkogu kiitis heaks 22. märtsil 2018. Nõukogu võttis 14. mail 2018 vastu soovitusel euroala majanduspoliitika kohta ⁽²⁾ („euroala soovitus“).
- (2) Kuna Austria rahaühik on euro ning majandus- ja rahaliidu riigid on üksteisega tihedalt seotud, peaks Belgia tagama euroala soovitusel täieliku ja õigeaegse täitmise, nagu on kajastatud allpool esitatud soovitusel 1–2.
- (3) 2018. aasta aruanne Austria kohta avaldati 7. märtsil 2018. Selles hinnati Austria edusamme nõukogu poolt 11. juulil 2017 vastu võetud riigipõhiste soovitusel ⁽³⁾ täitmisel, varasematel aastatel vastu võetud riigipõhiste soovitusel järelemeetmeid ja Austria edusamme strateegia „Euroopa 2020“ riiklike eesmärkide suunas liikumisel.
- (4) Austria esitas oma 2018. aasta riikliku reformikava 25. aprillil 2018 ja oma 2018. aasta stabiilsusprogrammi 21. märtsil 2018. Selleks et võtta arvesse kõnealuste programmide omavahelisi seoseid, hinnati neid ühel ja samal ajal.

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 1.⁽²⁾ ELT C 179, 25.5.2018, lk 1.⁽³⁾ ELT C 261, 9.8.2017, lk 1.

- (5) Asjaomaseid riigipõhiseid soovitusi on võetud arvesse Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide 2014.–2020. aasta programmide koostamisel. Nagu on ette nähtud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1303/2013⁽¹⁾ artikliga 23, võib komisjon juhul, kui on vaja toetada asjaomaste nõukogu soovitude rakendamist, nõuda, et liikmesriik vaataks läbi oma partnerluslepingu ja asjaomased programmid ning teeks nende muutmise ettepanekud. Suunistes, kuidas rakendada meetmeid Euroopa struktuuri- ja investeerimisfondide tõhususe sidumiseks usaldusväärse majandusjuhtimise, esitas komisjon täiendavad üksikasjad selle kohta, kuidas ta kõnealust sätet kavatses kasutada.
- (6) Austria suhtes kohaldatakse praegu stabiilsuse ja kasvu pakti ennetuslikku osa ning võlareeglit. Valitsus loodab oma 2018. aasta stabiilsusprogrammis nominaalse eelarvepositsiooni paranemist, nii et 2022. aastal saavutatakse 2017. aasta puudujäägi (0,7 % SKPst) asemel ülejääk 0,4 % SKPst. Keskpika perioodi eelarve-eesmärk, milleks on alates 2017. aastast struktuurne eelarvepuudujääk 0,5 % SKPst, saavutatakse prognoosi kohaselt 2019. aastal. Stabiilsusprogrammi kohaselt peaks valitsemissektori võla suhe SKPsse langema järk-järgult 78,1 %lt SKPst 2017. aastal 62,2 %le SKPst 2022. aastal. Nende eelarveprognooside aluseks olev makromajanduslik stsenaarium on 2018. aastal optimistlik ja edaspidi usutav. Keskpika perioodi eelarveplaneerimist ohustavad eelkõige 2020. aastaks kavandatud kaalutusõigusel põhinevad poliitikameetmed, nagu väljakuulutatud üksikisiku tulumaksu reform, mille netomõju eelarvele ei ole veel täpsustatud.
- (7) Stabiilsusprogrammist ilmneb, et pagulaste erakorralisel sissevoolul ja julgeolekuga seotud meetmetel on märkimisväärne mõju eelarvele, ning programmis esitatakse piisavad tõendid täiendavate eelarvekulude ulatuse ja olemuse kohta. Komisjoni hinnangul ulatusid pagulaste erakorralise sissevoolu tõttu lubatud lisakulud 2017. aastal 0,03 %ni SKPst; julgeolekuga seotud meetmetega lisakulud ei kaasnud. Määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõike 1 ja artikli 6 lõike 3 sätteid võimaldavad nende lisakuludega arvestada, sest pagulaste sissevool ja suur terrorioht on erakorralised sündmused, nende mõju Austria riigi rahandusele on märkimisväärne ning jätkusuutlikkust ei seataks ohtu, kui lubatakse ajutist kõrvalekaldumist keskpika perioodi eelarve-eesmärgi saavutamiseks nõutavast kohandamiskavast. Seepärast on nõutavat kohandust keskpika perioodi eelarve-eesmärgi suunas 2017 aastaks vähendatud, et võtta arvesse pagulastega seotud lisakulusid.
- (8) Nõukogu soovitas 11. juulil 2017 Austria tagada, et 2018. aastal kaldutaks keskpika perioodi eelarve-eesmärgist kõrvale ainult nii palju, nagu on lubatud seoses pagulaste erakorralisest sissevoolust ja julgeolekuga seotud meetmetest tingitud eelarvemõjuga. Selleks ei tohi valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär 2018. aastal ületada 3,3 %, mis vastab struktuurse eelarvepositsiooni lubatud halvenemisele 0,2 % SKPst. Võttes arvesse lubatud kõrvalekaldeid, osutatakse komisjoni 2018. aasta kevadprognoosis ohule, et 2018. aastal ning 2017. ja 2018. aasta kokkuvõttes kaldutakse sellest nõudest mõnevõrra kõrvale.
- (9) 2019. aastal peaks Austria saavutama keskpika perioodi eelarve-eesmärgi, võttes arvesse erakorraliste sündmuste tõttu lubatud ajutist kõrvalekaldumist. Selleks ei tohi valitsemissektori esmaste netokulude nominaalne kasvumäär ületada 2,9 %, mis vastab struktuurse eelarvepositsiooni paranemisele 0,3 % SKPst. Komisjoni 2018. aasta kevadprognoosist nähtub, et kui poliitikat ei muudeta, on Austria 2018. ja 2019. aasta kõrvalekallete koondmõju tõttu 2019. aastal oht kalduda sellest nõudest oluliselt kõrvale. Samal ajal peaks Austria mahajäämus keskpika perioodi eelarve-eesmärgist olema 2019. aastal 0,1 % SKPst. Prognoosi kohaselt täidab Austria 2018. ja 2019. aastal võlareeglit. Üldiselt on nõukogu seisukohal, et Austria peab olema valmis võtma täiendavaid meetmeid nõuete täitmise tagamiseks 2018. aastal ja et 2019. aastal tuleks võtta täiendavaid meetmeid stabiilsuse ja kasvu pakti nõuete täitmiseks.
- (10) 2018. aasta aruandes rahvastiku vananemise kohta on pensionide, tervishoiu ja pikaajalise hooldusega seotud kulude prognoositav kasv keskmiseks ohuks Austria rahanduse jätkusuutlikkusele keskpikas ja pikaajalises perspektiivis. Austria avaliku sektori kulutused pensionidele on üle liidu keskmise (13,8 % SKPst võrreldes 11,2 % ga SKPst 2016. aastal) ja nende täiendavat kasvu on oodata 2070. aastani (0,5 % võrreldes – 0,2 %ga SKPst). Hiljutised reformid on edukalt stimuleerinud hilisemat pensionile jäämist. Kuid seadusjärgset pensioniiga

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1303/2013, millega kehtestatakse ühissätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi, Euroopa Maaelu Arengu Euroopa Põllumajandusfondi ning Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta, nähakse ette üldsätted Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi, Ühtekuuluvusfondi ja Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi kohta ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 1083/2006 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 320).

tõstmata ei paranda hüvitise saamise õiguste edasine kogunemine pikenenud tööea jooksul pikaajalist jätkusuutlikkust. Naiste seadusjärgne pensioniiga (60 aastat) on üks madalamaid liidus. Selle järkjärgulist kohandamist kavandatakse alles 2024. aastast, nii et ühtlustumine meeste seadusjärgse pensionieaga leiaks aset alles 2033. aastal. Üldiselt aitaksid seadusjärgse pensioniea tõstmine ja ennetähtaegselt pensionile jäämise piiramine tagada pensionide jätkusuutlikkuse rahvastiku vananemise kontekstis.

- (11) Riikliku tervishoiusektori kulud on üle liidu keskmise (7 % SKPst võrreldes 6,8 %ga SKPst 2016. aastal) ja see kasvab eelduste kohaselt kiiremini kui liidu keskmine (1,3 % SKPst võrreldes 0,9 %ga SKPst), mille tulemusena moodustaksid riikliku tervishoiusektori kulud 2070. aastaks 8,3 % SKPst. Prognooside kohaselt kahekordistuvad pikaajalise hoolduse kulud 2070. aastaks 1,9 %lt 3,8 %le SKPst. 2017. aasta rahalise tasakaalustamise seaduses sätestatud kulutuste ülemmäärad ning esmatasandi tervishoidu tugevdav ja haiglasektorile toetumist vähendav reform on hakanud jätkusuutlikkuse probleemi leevendama. Tervisekindlustusasutuste jätkuvalt suur arv viitab täiendavate säästude võimalusele juhtimis- ja halduskuludes. Peale selle aitaksid tulemuslikumad riigihanked (näiteks üleliidulised hanked, hinnavälised lepingu sõlmimise kriteeriumid ja piirkonnaülesed koondhanked) parandada kvaliteeti ja kulutõhusust. Pikaajalise hoolduse valdkonnas peaksid hiljutised poliitikameetmed, nagu otsus keelata eraisikute vara kasutamine pikaajalise statsionaarse ravi rahastamiseks, kulusid pigem suurendama kui piirama.
- (12) 2017. aasta rahalise tasakaalustamise seadus on aidanud ühtlustada eri valitsemistasandite vahelisi eelarvesuhteid, kehtestades ülesandepõhise rahastamise, lihtsustades valitsustevahelisi ülekandeid ja määrates liidumaadele oma tuluallika. Neist reformidest hoolimata on eelarveraamistik aga endiselt läbipaistmatu ning kulude ja maksukogumisega seotud ülesanded on väga ebahühtlaselt jaotunud, mistõttu on piirkondliku tasandi tõhususe suurendamise stiimulid nõrgad.
- (13) 2016. aasta maksureformist hoolimata on tööjõu maksukoormus suur ning peaks aja jooksul järk-järgult suurenema, kui maksuastmeid inflatsiooniindeksiga ei seota. Suurema sissetulekuga töötajatele andis reform suhteliselt suure eelise madalama sissetulekuga töötajate ees ning viimaste maksukoormus on jätkuvalt suur. Ühtlasi oli maksureformist rohkem kasu meestele kui naistele. Majanduskasvu vähem pärssivad tuluallikad, nagu korduvad omandimaksud, näivad olevat alakasutatud, peamiselt mitmeti vananenud maksubaasi tõttu. Korduvatest omandimaksudest saadav tulu on Austrias väike ja moodustab 0,2 % SKPst, samal ajal kui liidu keskmine oli 2016. aastal 1,6 %. Seda probleemi võiks aidata lahendada maksukoormuse nihutamine tööjõult vähem pärssivatele tuluallikatele.
- (14) Tööturg toimib hästi, ent siiski on probleeme teatavate rühmade (näiteks naiste ja rändetaustaga inimeste) puhul. Hoolimata naiste üleüldiselt kõrgest tööhõivemäärast on tööturuväljundid täistööaja puhul küllaltki kesised. Naiste osaaajatöö määr oli 2017. aastal 47,9 % (20–64aastaste seas), mis on üks liidu kõrgemaid (liidu keskmine on 31,1 %). Selles on oma osa probleemidel ametlike lastehoiuteenuste kättesaadavusega, sealhulgas eriti väljaspool linnapiirkondi. Püsivalt suure soolise palgalõhe põhjuste seas on naiste osaaajatöö kõrge määr, mis on suuresti tingitud naiste tähtsatest tasustamata töökohustustest, nagu laste ja sugulaste eest hoolitsemine, ning samuti väiksem tunnitasu. Viimane mõjutab aga otseselt naiste pensioniõiguste kogunemist, mis toob kaasa suure pensionilõhe.
- (15) Ebasoodsas olukorras õpilaste õpiväljundid ei ole paranenud. Rändetaustaga ja rändetaustata õpilaste õpitulenumuste vahel on suur lõhe. 2016. aastal tehtud riiklikud testid kinnitasid, et ligikaudu veerand 8. klassi õpilastest ei vasta või vastavad üksnes osaliselt saksa keele haridusstandarditele. Hiljutised rahvusvahelised testid kinnitasid samuti laienevat lõhet lugemisoskustes madalama sotsiaal-majandusliku staatuse või rändetaustaga inimeste puhul. Kui võrrelda 2012. ja 2015. aasta rahvusvahelise õpilaste hindamise programmi (PISA) tulemusi, siis on kesiste tulemustega õpilaste osakaal kasvanud kõigis kolmes vaadeldud põhivaldkonnas, s.t matemaatikas, lugemises ja loodusteadustes. Austrias sündinud õpilased edestavad esimese põlvkonna rändajaid tasemega, mis võrdub peaaegu kolme õpiaastaga.
- (16) Ehkki tootlikkus on Austrias kõrgel tasemel, on selle kasv jäänud viimastel aastatel tagasihoidlikuks hoolimata Austria märkimisväärsetest jõupingutustest, nagu investeerimine teadus- ja arendustegevusse ning idufirmade raamistiku arendamine. Muudeks tootlikkuse kasvu toetavateks hoobadeks on digipööre ettevõtluses, ettevõtete

kasv ja teenustesektori konkurentsivõime. Austrias on äriteenuste osutamisel ja reguleeritud kutsealadel märkimisväärsed juurdepääsutõkkeid ja piiravaid norme. Nende seas on konkreetseid osalusega seotud nõuded, palju reserveeritud tegevusalasid ja valdkondadevahelised piirangud. Tähtsad abinõud selle küsimuse lahendamisel on järjepidevad jõupingutused koormuse vähendamiseks ja Austria kaubanduslitsentsi seaduse (*Gewerbeordnung*) kavandatav hindamine.

- (17) Tihedam konkurents teenustesektoris aitaks ületada Austria ees seisvaid raskusi digitehnoloogia ja digitaalsete ärimudelite levitamisel, eriti mikro-, väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate seas. Nende ettevõtjate üleminek digitehnoloogiale on Austria jaoks eriti tähtis, kuna just nemad on Austria majanduse selgroog. Lahenduseks on algatused, nagu „KMU Digital“ ja „AT:net“ ning Austria digitaalvaldkonna tegevuskava rakendamine. Teine probleem seisneb äriühingute, eelkõige väga innovaatiliste äriühingute laiendamises. Kitsaskohaks on hilisem rahastamine näiteks kasvufirmadele suunatud riskikapitalina ja juurdepääsuna avalikele kapitaliturgudele. Kiire kasvuga äriühingud on uute, sh digitaalsete tehnoloogiate ja ärimudelite levitamise ning seega tootlikkuse kasvu juures määrava tähtsusega.
- (18) Komisjon on Euroopa poolaasta (2018) raames Austria majanduspoliitikat põhjalikult analüüsinud ja avaldanud selle tulemused 2018. aasta riigiaruandes. Ta on hinnanud ka 2018. aasta stabiilsusprogrammi, 2018. aasta riiklikku reformikava ning varasematel aastatel Austriale esitatud soovitude järelmeetmeid. Komisjon ei ole arvesse võtnud mitte üksnes nende asjakohasust Austria eelarve- ja sotsiaalmajanduspoliitika jätkusuutlikkuse seisukohast, vaid ka seda, mil määral need vastavad liidu õigusnormidele ja suunistele, pidades silmas vajadust anda riigi tulevastes otsustesse liidu tasandi panus ja tugevdada seeläbi liidu üldist majandusjuhtimist.
- (19) Võttes arvesse kõnealust hindamist, on nõukogu 2018. aasta stabiilsusprogrammiga tutvunud ja tema arvamus ⁽¹⁾ kajastub eelkõige allpool esitatud soovitus 1,

SOOVITAB Austrial võtta 2018. ja 2019. aastal järgmisi meetmeid:

1. Saavutada 2019. aastal keskpika perioodi eelarve-eesmärk, võttes arvesse erakorraliste sündmuste tõttu lubatud ajutist kõrvalekaldumist. Tagada tervishoiu-, pikaajalise hoolduse ja pensionisüsteemide jätkusuutlikkus, sealhulgas seadusliku pensioniea tõstmise ja ennetähtaegselt pensionile jäämise piiramise kaudu. Tõhustada avaliku sektori teenuseid, sealhulgas nende rahastamis- ja kulukohustuste ühtlustamise teel.
2. Vähendada eeskätt madala sissetulekuga töötajate maksukiilu, nihutades maksukoormust tuluallikatele, mis pärsvad majanduskasvu vähem. Suurendada naiste osalemist tööturul. Arendada ebasoodsas olukorras olevate noorte ja rändetaustaga inimeste põhioskusi. Toetada tootlikkuse kasvu, soodustades ettevõtete kasvu ja üleminekut digitehnoloogiale ning vähendades regulatiivseid tõkkeid teenustesektoris.

Brüssel, 13. juuli 2018

Nõukogu nimel

eesistuja

H. LÖGER

⁽¹⁾ Vastavalt määruse (EÜ) nr 1466/97 artikli 5 lõikele 2.